Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA,
MANUELA CAMPOSA SÁNCHEZ-BORDONE,
predstavljeni 17. oktobra 2018 [1]

Zadeva C-496/17

Deutsche Post AG
proti
Hauptzollamt Köln

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Finanzgericht Düsseldorf (finančno sodišče Düsseldorf, Nemčija))

„Vprašanje za predhodno odločanje – Pravice in obveznosti oseb v zvezi s carinsko zakonodajo – Status pooblaščenega gospodarskega subjekta – Vprašalnik – Varstvo osebnih podatkov – Davčna številka – Davčni urad, pristojen za odmero dohodnine – Obdelava podatkov, potrebna za izpolnitev zakonske obveznosti – Načelo omejitve namena obdelave osebnih podatkov“

1. Nemška carinska uprava od podjetij, ki želijo pridobiti ali ohraniti status pooblaščenega gospodarskega subjekta (v nadaljevanju: AEO), na podlagi katerega so upravičena do ugodnejše obravnave kot preostali uvozniki in izvozniki, zahteva nekatere osebne podatke njihovega vodstva in v njih zaposlenih oseb.

2. Vprašanje za predhodno odločanje se nanaša na meje, ki so za take zahteve v pravu Unije določene bodisi konkretno na carinskem področju bodisi na področju varstva osebnih podatkov.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Carinska zakonodaja

a) Carinski zakonik

3. Člen 38 Uredbe št. 952/2013 [2] določa:

„1. Gospodarski subjekt s sedežem na carinskem območju Unije, ki izpolnjuje merila iz člena 39, lahko zaprosi za status pooblaščenega gospodarskega subjekta.

[…]

1 Jezik izvirnika: španščina.

2 Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL 2013, L 269, str. 1; v nadaljevanju: carinski zakonik).

2. Status pooblaščenega gospodarskega subjekta zajema naslednji vrsti dovoljenj:

(a) dovoljenje pooblaščenega gospodarskega subjekta za carinske poenostavitve, na podlagi katerega je imetnik upravičen do določenih poenostavitev, predvidenih v skladu s carinsko zakonodajo; ali

(b) dovoljenje pooblaščenega gospodarskega subjekta za varnost in varstvo, na podlagi katerega je imetnik upravičen do olajšav v zvezi z varnostjo in varstvom.

[…]“

4. Člen 39(a) določa:

„Merila za podelitev statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta so naslednja:

(a) odsotnost hujših ali ponavljajočih se kršitev carinske zakonodaje in davčnih predpisov ter odsotnost hujših kaznivih dejanj v zvezi z gospodarsko dejavnostjo vložnika;

[…]“.

b) Izvedbena uredba (EU) 2015/2447[3]

5. Člen 24(1) določa:

„[…]

Če vložnik ni fizična oseba, se šteje, da je merilo iz člena 39(a) zakonika izpolnjeno, če v zadnjih treh letih nobena od naslednjih oseb ni huje ali ponavljajoče kršila carinske zakonodaje in davčnih predpisov ter ni storila hujših kaznivih dejanj v zvezi s svojo gospodarsko dejavnostjo:

(a) vložnik;

(b) oseba, ki vodi vložnika ali nadzoruje njegovo upravljanje;

(c) zaposleni, odgovoren za carinske zadeve vložnika.“

c) Delegirana uredba (EU) 2016/341[4]

6. Člen 1 določa:

„1. Ta uredba določa prehodne ukrepe za sredstva za izmenjavo in shranjevanje podatkov iz člena 278 zakonika, dokler elektronski sistemi, ki so potrebni za uporabo določb zakonika, še ne delujejo.

2. Zahteve glede podatkov, oblik in kod, ki se uporabljajo za prehodna obdobja, določena v tej uredbi, Delegirani uredbi (EU) 2015/2446 in Izvedbeni uredbi (EU) 2015/2447, so določene v Prilogah k tej uredbi.“

3 Uredba Komisije z dne 24. novembra 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije (UL 2015, L 343, str. 558; v nadaljevanju: IUCZ).

4 Uredba Komisije z dne 17. decembra 2015 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s prehodnimi določbami za nekatere določbe carinskega zakonika Unije, kadar zadevni elektronski sistemi še ne delujejo, in o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 (UL 2016, L 69, str. 1).

7. Člen 5 določa:

„1. Do datuma posodobitve sistema AEO iz Priloge k Izvedbenemu sklepu 2014/255/EU carinski organi lahko dovolijo, da se v zvezi z zahtevki in odločbami za AEO ali v zvezi s katerim koli poznejšim dogodkom, ki bi lahko vplival na prvotni zahtevek ali odločbo, uporabijo sredstva, ki niso tehnike elektronske obdelave podatkov.

2. V primerih, na katere se nanaša odstavek 1 tega člena, velja:

(a) zahtevki za status AEO se vložijo v obliki obrazca iz Priloge 6; in

(b) dovoljenja za status AEO se izdajo v obliki obrazca iz Priloge 7.“

8. Točka 19 pojasnjevalnih opomb iz priloge 6 se nanaša na vsebino obrazca za zahtevek za status AEO:

„Ime, datum in podpis vložnika:

Podpis: podpisnik navede tudi svoj službeni položaj. Podpisnik mora biti vedno oseba, ki predstavlja vložnika kot celoto.

Ime: ime in žig vložnika.

[…]

8. Imena glavnih uradnih upraviteljev (generalnih direktorjev, vodij oddelkov, računovodij, vodje carinskega oddelka itd.). Opis sprejetih postopkov v položajih, ko pristojni uslužbenec ni prisoten, začasno ali stalno.

9. Imena in položaj oseb v organizaciji vložnika s posebnim strokovnim znanjem in izkušnjami na področju carin. Ocena ravni znanja teh oseb v zvezi z uporabo informacijskih tehnologij v carinskih in poslovnih postopkih ter splošnimi poslovnimi zadevami.

[…]“

2. Zakonodaja o varstvu podatkov: Uredba (EU) št. 2016/679[5]

9. Člen 4 določa:

„V tej uredbi

(1) ‚osebni podatki‘ pomeni katero koli informacijo v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom (v nadaljnjem besedilu: posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki); določljiv posameznik je tisti, ki ga je mogoče neposredno ali posredno določiti, zlasti z navedbo identifikatorja, kot je ime, identifikacijska številka, podatki o lokaciji, spletni identifikator, ali z navedbo enega ali več dejavnikov, ki so značilni za fizično, fiziološko, genetsko, duševno, gospodarsko, kulturno ali družbeno identiteto tega posameznika;

5 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL 2016, L 119, str. 1; v nadaljevanju UVP).

(2) ‚obdelava' pomeni vsako dejanje ali niz dejanj, ki se izvaja v zvezi z osebnimi podatki ali nizi osebnih podatkov z avtomatiziranimi sredstvi ali brez njih, kot je zbiranje, beleženje, urejanje, strukturiranje, shranjevanje, prilagajanje ali spreminjanje, priklic, vpogled, uporaba, razkritje s posredovanjem, razširjanje ali drugačno omogočanje dostopa, prilagajanje ali kombiniranje, omejevanje, izbris ali uničenje;

[…]".

10. Člen 5 določa:

„Osebni podatki so:

(a) obdelani zakonito, pošteno in na pregleden način v zvezi s posameznikom, na katerega se nanašajo osebni podatki (‚zakonitost, pravičnost in preglednost');

(b) zbrani za določene, izrecne in zakonite namene ter se ne smejo nadalje obdelovati na način, ki ni združljiv s temi nameni; nadaljnja obdelava v namene arhiviranja v javnem interesu, v znanstveno- ali zgodovinskoraziskovalne namene ali statistične namene v skladu s členom 89(1) ne velja za nezdružljivo s prvotnimi nameni (‚omejitev namena');

(c) ustrezni, relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo (‚najmanjši obseg podatkov');

[…]."

11. Člen 6 določa:

„1. Obdelava je zakonita le in kolikor je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

(a) posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, je privolil v obdelavo njegovih osebnih podatkov v enega ali več določenih namenov;

[…]

(c) obdelava je potrebna za izpolnitev zakonske obveznosti, ki velja za upravljavca;

[…]

(e) obdelava je potrebna za opravljanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu;

[…]

2. Države članice lahko ohranijo ali uvedejo podrobnejše določbe, da bi prilagodile uporabo pravil te uredbe v zvezi z obdelavo osebnih podatkov za zagotovitev skladnosti s točkama (c) in (e) odstavka 1, tako da podrobneje opredelijo posebne zahteve v zvezi z obdelavo ter druge ukrepe za zagotovitev zakonite in poštene obdelave, tudi za druge posebne primere obdelave iz poglavja IX.

3. Podlaga za obdelavo iz točk (c) in (e) odstavka 1 je določena v skladu s:

(a) pravom Unije; ali

(b) pravom države članice, ki velja za upravljavca.

Namen obdelave se določi v navedeni pravni podlagi ali pa je ta v primeru obdelave iz točke (e) odstavka 1 potrebna za opravljanje naloge, ki se izvaja v javnem interesu, ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu. […] Pravo Unije ali pravo države članice izpolnjuje cilj javnega interesa in je sorazmerno z zakonitim ciljem, za katerega si prizadeva.

4. Kadar obdelava podatkov za drug namen kot za tistega, za katerega so bili osebni podatki zbrani, ne temelji na privolitvi posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali na pravu Unije ali pravu države članice, kar predstavlja potreben in sorazmeren ukrep v demokratični družbi za uresničevanje ciljev iz člena 23(1), upravljavec, da bi ocenil, ali je obdelava za drug namen združljiva z namenom, za katerega so bili osebni podatki prvotno zbrani, med drugim upošteva:

(a) kakršno koli povezavo med nameni, za katere so bili osebni podatki zbrani, in nameni načrtovane nadaljnje obdelave;

(b) okoliščine, v katerih so bili osebni podatki zbrani, zlasti kar zadeva razmerje med posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, in upravljavcem;

(c) naravo osebnih podatkov, zlasti ali se obdelujejo posebne vrste osebnih podatkov v skladu s členom 9 ali pa se obdelujejo osebni podatki v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški v skladu s členom 10;

(d) morebitne posledice načrtovane nadaljnje obdelave za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki;

(e) obstoj ustreznih zaščitnih ukrepov, ki lahko vključujejo šifriranje ali psevdonimizacijo.“

12. Člen 23(1)(e) določa:

„Pravo Unije ali pravo države članice, ki velja za upravljavca ali obdelovalca podatkov, lahko z zakonodajnim ukrepom omeji obseg obveznosti in pravic iz členov 12 do 22 in člena 34, pa tudi člena 5, kolikor njegove določbe ustrezajo pravicam in obveznostim iz členov 12 do 22, če taka omejitev spoštuje bistvo temeljnih pravic in svoboščin ter je potreben in sorazmeren ukrep v demokratični družbi za zagotavljanje:

[…]

(e) drugih pomembnih ciljev v splošnem javnem interesu Unije ali države članice, zlasti pomembnega gospodarskega ali finančnega interesa Unije ali države članice, vključno z denarnimi, proračunskimi in davčnimi zadevami, javnim zdravjem in socialno varnostjo“.

B. Nacionalno pravo

1. Abgabeordnung (davčni zakonik)

13. Člen 139a(1) v različici, ki se uporabi za dejansko stanje, določa:

„Bundeszentralamt für Steuern [(osrednji zvezni urad za davke)] vsakemu davčnemu zavezancu dodeli enotno in trajno oznako (identifikacijsko oznako) zaradi nedvoumne identifikacije v davčnem postopku; davčni zavezanec ali tretja oseba, ki podatke tega davčnega zavezanca posreduje finančnim organom, navede identifikacijsko oznako pri vlogah, izjavah ali sporočilih finančnim organom. Sestavljena je iz zaporedja številk, ki ne sme biti sestavljeno ali izpeljano iz drugih podatkov o davčnem zavezancu; zadnja številka je kontrolni znak […]“.

14. Člen 139b določa:

„(1) Posamezniku ne sme biti dodeljena več kot ena identifikacijska številka […]

(2) Finančni organi lahko identifikacijsko številko pridobijo in uporabijo le, če je to potrebno za izpolnjevanje njihovih zakonskih nalog ali če zakonska določba izrecno dovoljuje ali nalaga pridobitev in uporabo identifikacijske številke. Drugi javni ali zasebni subjekti lahko:

1. identifikacijsko številko pridobijo in uporabijo le, če je to potrebno zaradi prenosa podatkov med njimi in finančnimi organi ali če zakonska določba izrecno dovoljuje ali nalaga pridobitev in uporabo identifikacijske številke;

   […]

3. zakonito pridobljeno identifikacijsko številko davčnega zavezanca uporabijo pri izpolnjevanju obveznosti obveščanja finančnih organov, če se obveznost obveščanja nanaša na tega davčnega zavezanca in bi bila pridobitev in uporaba identifikacijske številke dopustna po točki 1 […]

(3) Bundeszentralamt für Steuern hrani te podatke glede posameznikov:

1. identifikacijska številka,

[…]

3. priimek,

4. prejšnja imena,

5. osebna imena,

6. doktorski naslov,

[…]

8. datum in kraj rojstva,

9. spol,

10. sedanji ali zadnji znani naslov,

11. pristojni finančni organi,

12. prepovedi posredovanja podatkov v skladu z Bundesmeldegesetz [(zvezni zakon o registru prebivalstva)],

13. datum smrti,

14. datum priselitve in odselitve.

(4) Podatki, navedeni v odstavku 3, se hranijo, da se

1. zagotovi, da se posamezni osebi dodeli zgolj ena identifikacijska številka in da se posamezna identifikacijska številka ne dodeli večkrat,

2. ugotovi identifikacijska številka davčnega zavezanca,

3. ugotovi, kateri finančni organi so pristojni za davčnega zavezanca,

4. podatki, ki jih je treba pridobiti na podlagi zakona ali naddržavnega in meddržavnega prava, lahko posredujejo pristojnim organom,

5. finančnim organom omogoči izvajanje zakonsko določenih nalog.“

2. Einkommensteuergesetz (zakon o dohodnini)

15. Člen 38(1) in (3) v različici, ki se je uporabljala ob nastanku dejanskega stanja, določa:

„(1) Pri dohodkih iz zaposlitve se dohodnina pobira z odtegljaji od plače (davek na plače), če plačo izplačuje delodajalec […]

[…]

(3) Delodajalec davek na plače za račun delavca odtegne pri vsakem izplačilu plače […]“.

16. Člen 39(1) in (4) določa:

„(1) Za izvedbo odtegljaja davka na plače se na zahtevo delavca oblikujejo merila odtegljaja […]

[…]

(4) Merila odtegljaja davka na plače so

1. davčni razred

2. število olajšav za otroke pri davčnih razredih od I do IV,

[…]“.

17. Člen 39e določa:

„(1) Bundeszentralamt für Steuern za vsakega delavca načeloma samodejno določi davčni razred in število davčnih olajšav za otroke, ki se upoštevajo pri davčnih razredih od I do IV […], kot merili odtegljaja davka na plače (člen 39(4), prvi stavek, točki 1 in 2) […]. Če finančni urad oblikuje merila odtegljaja davka na plače v skladu s členom 39, jih sporoči Bundeszentralamt für Steuern, da ta omogoči avtomatiziran priklic s strani delodajalca […]

(2) Bundeszentralamt für Steuern za to, da delodajalcu omogoči avtomatiziran priklic meril odtegljaja davka na plače, ta shranjuje ob navedbi identifikacijske številke in – za vsakega davčnega zavezanca – poleg podatkov, določenih v členu 139b(3) Abgabenordnung, še teh podatkov:

1. pravna pripadnost verski skupnosti, za katero se plačuje davek, ter datum vstopa in izstopa,

2. zakonski stan v skladu s predpisi o registru prebivalstva in datum nastanka ali prenehanja zakonskega stanu, pri poročenih osebah pa še identifikacijska številka zakonca,

3. imena otrok in njihove identifikacijske številke,

[…]

(4) Delavec mora vsakemu svojemu delodajalcu zaradi omogočitve priklica meril odtegljaja davka na plače ob začetku delovnega razmerja sporočiti

1. identifikacijsko številko in datum rojstva

[…]

Delodajalec ob začetku delovnega razmerja pri Bundeszentralamt für Steuern za delavca z daljinskim prenosom pridobi elektronska merila odtegljaja davka na plače in jih prenese na plačni račun delavca. […]

[…]“

II. Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

18. Družba Deutsche Post je imetnica carinskih dovoljenj, ki jih je pridobila na podlagi Uredbe (EGS) št. 2913/92[6] in Uredbe (EGS) št. 2454/93[7] ter na podlagi katerih ima status pooblaščene prejemnice in pooblaščene pošiljateljice. Ima tudi splošno zavarovanje za uporabo postopka tranzita Unije ali skupnega tranzita, odkar se je začel v celoti uporabljati novi carinski zakonik Unije pa tudi dovoljenje za upravljanje prostorov za začasno hrambo blaga.

19. Hauptzollamt (glavni carinski urad) je z dopisom z dne 19. aprila 2017 družbo Deutsche Post pozval, naj do 19. maja 2017 izpolni del I (podatki o podjetju) vprašalnika za samooceno, ki je dostopen na spletu. Ta vprašalnik je med drugim vseboval ta vprašanja:

„1.1.2 Navedite, če je to upoštevno za statusno-pravno obliko vašega podjetja:

[…]

c) člane posvetovalnih in nadzornih svetov z imenom, priimkom, datumom rojstva, davčno številko in pristojnim finančnim uradom.

1.1.6 Navedite najpomembnejše vodilne uslužbence (izvršne direktorje/ice, vodje oddelkov, vodjo računovodstva, vodjo oddelka za carinske zadeve itd.) podjetja in opišite pravila glede zastopanja. Navedeni morajo biti vsaj ime, priimek, datum rojstva, davčna številka in pristojni finančni urad.

[…]

1.3.1. Navedite osebe, ki so v vaši organizaciji odgovorne za carinske zadeve, ali osebe, ki obravnavajo carinske zadeve (npr. uslužbenci/ke za carinske zadeve, vodja oddelka za carinske zadeve) z imenom, priimkom, datumom rojstva, davčno številko, pristojnim finančnim uradom in položajem v organizaciji.“

6 Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307).

7 Uredba Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini: poglavje 2, zvezek 6, str. 3).

20. Glavni carinski urad je družbo Deutsche Post opozoril, da če ne bo ustrezno sodelovala, ne bo mogoče ugotoviti, ali izpolnjuje pogoje za dovoljenje v skladu s carinskim zakonikom. Prav tako jo je opozoril, da bo preklical dovoljenja brez časovne omejitve, če ne bo sodelovala ali če teh pogojev ne bo več izpolnjevala.

21. Družba Deutsche Post je pri predložitvenem sodišču vložila tožbo, s katero je nasprotovala zahtevi, da glavnemu carinskemu uradu sporoči davčne številke oseb, navedenih v vprašalniku za samooceno, ter zanje pristojne finančne urade. Predlagala je, naj sodišče ugotovi, da na ta del vprašalnika ni dolžna odgovoriti.

22. Družba Deutsche Post v utemeljitev svoje tožbe navaja:

– Število oseb v njenem podjetju, ki jih zadevajo vprašanja, je zelo veliko; na vprašanja zaradi pravil o varstvu osebnih podatkov ne more odgovoriti, ker nekateri od njenih zaposlenih niso izrazili soglasja za posredovanje svojih podatkov. Poleg tega krog oseb, ki jih zadevajo točke 1.1.2(c), 1.1.6 in 1.3.1, presega krog oseb, naveden v členu 24(1), drugi pododstavek, točki (b) in (c), IUCZ.

– Položaj njenih zaposlenih v zvezi z dohodnino ni upošteven za ugotavljanje, ali so bile v okviru njene gospodarske dejavnosti storjene hujše ali ponavljajoče se kršitve carinske zakonodaje ali davčnih predpisov. Razkritje davčnih številk ni niti potrebno niti primerno za ugotavljanje njene carinskopravne zanesljivosti.

23. Glavni carinski urad je oporekal trditvam družbe Deutsche Post in navedel, da je zahteva po razkritju davčnih številk nujna za ustrezno identifikacijo oseb v okviru poizvedbe pri finančnih uradih. Izmenjava informacij je določena le za primer, če imajo finančni uradi vednost o hujših ali ponavljajočih se kršitvah davčnih predpisov. V zvezi s tem končani kazenski ali prekrškovni postopki niso upoštevni. Ponavljajoče se kršitve davčnih predpisov se upošteva le, če je njihova pogostost nesorazmerna glede na značaj in obseg gospodarske dejavnosti vložnika.

24. Glavni carinski urad meni, da je krog oseb, na katere se nanašajo vprašanja, v skladu s členom 24(1), drugi pododstavek, IUCZ in Smernicami Komisije o AEO. Urad v vsakem posameznem primeru glede na oceno tveganja odloči, za katere konkretne osebe je treba izvesti izmenjavo podatkov s finančnimi uradi. V primeru velikih oddelkov za carinske zadeve se pri osebah, ki obravnavajo carinske zadeve, vpogled omeji na vodstvo in odgovorne osebe teh oddelkov.

25. Finanzgericht Düsseldorf (finančno sodišče Düsseldorf, Nemčija) ima dvome glede tega, ali vpogled v zahtevane osebne podatke (davčne številke in finančni uradi, pristojni za pobiranje dohodnine v zvezi z osebami iz točk 1.1.2(c), 1.1.6 in 1.3.1 vprašalnika) pomeni zakonito obdelavo teh podatkov v skladu z UVP in členom 8(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

26. Dvomi tudi o tem, ali je nujno poseči po osebnih podatkih delavcev in članov nadzornega odbora tožeče stranke, ki so bili zbrani za odmero dohodnine, saj ti podatki niso neposredno povezani niti s presojo carinskopravne zanesljivosti družbe Deutsche Post niti z njeno gospodarsko dejavnostjo.

27. V tem okviru je navedeno sodišče odločilo, da Sodišču predloži to vprašanje za predhodno odločanje:

„Ali je treba člen 24(1), drugi pododstavek, Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 z dne 24. novembra 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije razlagati tako, da lahko v skladu z njim carinski organ od vložnika zahteva, da navede davčne številke, ki jih je nemški

Bundeszentralamt für Steuern (zvezni davčni urad) dodelil za namene pobiranja dohodnine, in davčne urade, pristojne za odmero dohodnine, glede članov nadzornega sveta vložnika in pri njem zaposlenih izvršnih direktorjev, vodij oddelkov, vodij računovodstva, vodij oddelkov za carinske zadeve ter oseb, odgovornih za carinske zadeve, in oseb, ki obravnavajo carinske zadeve?“

28. Pisna stališča so predložili družba Deutsche Post, glavni carinski urad, vlade Španije, Madžarske in Italije ter Komisija. Obravnave, opravljene 5. julija 2018, so se udeležili družba Deutsche Post, glavni carinski urad in Komisija.

III. Odgovor na vprašanje za predhodno odločanje

29. Pred vsebinsko preučitvijo je treba razjasniti, katere določbe Unije o varstvu osebnih podatkov se uporabijo v tej zadevi.

30. Zahtevek za razkritje osebnih podatkov je bil družbi Deutsche Post poslan 19. aprila 2017, torej pred datumom začetka veljavnosti (25. maj 2018) UVP. Tedaj se je uporabljala Direktiva 95/46/ES[8], čeprav tako predložitveno sodišče kot vse udeleženke postopka predhodnega odločanja z izjemo Komisije izhajajo iz tega, da se uporabi navedena uredba.

31. Pojasnilo za to očitno razhajanje bi utegnila biti narava nacionalnega postopka v glavni stvari. Kot je bilo pojasnjeno na obravnavi, družba Deutsche Post ni vložila ničnostne tožbe (*Anfechtungsklage*), ki bi jo sodišče moralo presojati glede na zakonodajo, ki se je uporabljala ob nastanku dejanskega stanja, temveč ugotovitveno tožbo (*Feststellungsklage*),[9] o kateri je treba odločiti glede na zakonodajo, ki se uporablja med obravnavo in ob izreku sodbe.

32. Predložitveno sodišče samo razlaga nacionalno procesno pravo, glede katerega se Sodišče ne opredeli. Če torej na podlagi nacionalnih predpisov meni, da je treba o sporu odločiti – *ratione temporis* – ob upoštevanju UVP, in ne Direktive 95/46, mu mora Sodišče podati razlago UVP, in ne Direktive 95/46.[10]

33. Z vprašanjem za predhodno odločanje se prosi za razlago, ne pa morebitno ugotovitev neveljavnosti člena 24(1) IUCZ; pri tej razlagi bo treba upoštevati UVP ter člena 7 in 8 Listine.[11] Predložitveno sodišče ni predpostavilo – ponavljam – morebitne neveljavnosti tega člena, ki zgolj določa pogoje za priznanje statusa AEO in ki sam po sebi ne zahteva niti prenosa niti obdelave osebnih podatkov s strani tretjega.

8 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini: poglavje 13, zvezek 15, str. 355)

9 V skladu s točko 5 predložitvenega sklepa „tožeča stranka predlaga, naj se […] ugotovi“.

10 Rešitev se sicer ne glede na to, kateri od obeh aktov bi se uporabil, tako ali tako ne bi bistveno razlikovala, saj je v UVP prevzet velik del vsebine Direktive 95/46, ki jo je prvonavedena nadomestila.

11 Sodišče je že ugotovilo, da je treba „določbe Direktive 95/46, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov, ki lahko ogroža temeljne svoboščine ter zlasti pravico do spoštovanja zasebnega življenja, nujno razlagati ob upoštevanju temeljnih pravic, ki jih zagotavlja Listina“ (sodbi z dne 6. oktobra 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, točka 38, in z dne 9. marca 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, točka 39).

A. Razlaga člena 24 IUCZ

34. Na podlagi statusa AEO se gospodarskim subjektom priznajo ugodnosti[12] in se jih glede njihovih carinskih operacij na vsem ozemlju Unije šteje za zaupanja vredne (člen 5(5) carinskega zakonika). Med temi ugodnostmi izstopa, kot je določeno v členu 38(6) tega zakonika, ta, da so pri carinskih kontrolah upravičeni do ugodnejše obravnave kot drugi gospodarski subjekti. Glede na vrsto podeljenega dovoljenja se v zvezi z AEO izvaja manj fizičnih kontrol in kontrol dokumentov.

35. Ker morajo imeti AEO preverjeno zanesljivost in ugled, morajo biti za podelitev tega statusa izpolnjeni pogoji iz člena 39 carinskega zakonika,[13] in sicer:

– spoštovanje carinske zakonodaje in davčnih predpisov, zlasti odsotnost obsodb za hujša kazniva dejanja v zvezi z gospodarsko dejavnostjo vložnika;

– vložnik izkaže, da ima s sistemom vodenja trgovinskih in po potrebi transportnih evidenc visoko stopnjo nadzora nad svojimi operacijami in pretokom blaga, kar omogoča ustrezne carinske kontrole;

– dokazana plačilna sposobnost; in

– glede na vrsto statusa AEO, praktični standardi usposobljenosti ali poklicne kvalifikacije, neposredno povezane z opravljanjem dejavnosti (AEOC), ali ustrezni varnostni standardi (AEOS).

36. Ti pogoji veljajo za vse gospodarske subjekte, ki vložijo zahtevek za status AEO, ne glede na to, ali gre za pravne ali fizične osebe. Ker je družba Deutsche Post pravna oseba, se v tej zadevi zahteva po odsotnosti hujših ali ponavljajočih se kršitev carinske zakonodaje in davčnih predpisov ter neobstoju obsodb za hujša kazniva dejanja v zvezi z njeno gospodarsko dejavnostjo nanaša tudi na nekatere od njenih zaposlenih (te s pomembnejšimi funkcijami, ki so našteti v nadaljevanju).[14] Tako je določeno v členu 24 IUCZ, ki je bil sprejet za izvajanje člena 39(a) carinskega zakonika.[15]

37. V skladu s členom 24 IUCZ morata zgoraj opisano zahtevo izpolnjevati „oseba, ki vodi vložnika ali nadzoruje njegovo upravljanje“, in „zaposleni, odgovoren za carinske zadeve vložnika“.[16]

38. S členom 24 IUCZ je zamejen krog oseb, ki so lahko predmet nadzora in na katere se lahko nanašajo zahteve za informacije carinskih organov. Ti morajo ta člen upoštevati tudi glede namena zbiranja podatkov o teh osebah.

12 Med drugimi tudi te: lažja uporaba poenostavljenih carinskih postopkov; predhodna obvestitev o izvedbi carinske kontrole; manj fizičnih kontrol in kontrol dokumentov kot drugi gospodarski subjekti v okviru carinskih kontrol; prednostna obravnava pošiljk, izbranih za pregled; možnost izbire kraja pregleda; in „posredne“ ugodnosti, ki v carinski zakonodaji niso izrecno opredeljene, a imajo lahko za splošno trgovsko poslovanje AEO zelo pozitivne učinke. To, da AEO izpolnjuje varstvena in varnostna merila, pomeni, da zagotavlja varnost in varstvo dobavne verige.

13 V skladu s členom 38(4) carinskega zakonika status AEO, ki ga podeli država članica, priznajo carinski organi v vseh državah članicah.

14 Menim, da mora te zahteve poleg zaposlenih izpolnjevati tudi samo podjetje, ki vloži zahtevek.

15 Člen 41, prvi odstavek, carinskega zakonika določa, da „Komisija z izvedbenimi akti sprejme podrobna pravila za uporabo meril iz člena 39“.

16 Člen 5 Delegirane uredbe 2016/341 določa, da se zahtevki za status AEO vložijo v obliki obrazca iz Priloge 6. V tej prilogi je v točki 19 pojasnjevalnih opomb določeno, da je treba vključiti podpis osebe, ki predstavlja vložnika kot celoto, in navesti njen službeni položaj, ime in žig. Poleg tega mora vložnik med drugimi podati tudi te podatke: „Imena glavnih uradnih upraviteljev (generalnih direktorjev, vodij oddelkov, računovodij, vodje carinskega oddelka itd.). Opis sprejetih postopkov v položajih, ko pristojni uslužbenec ni prisoten, začasno ali stalno.“

1. Fizične osebe, ki so lahko predmet nadzora, preden se pravni osebi podeli status AEO

39. Logika člena 24 IUCZ je ta, da morajo za podelitev[17] statusa AEO carinski organi razpolagati z nekaterimi podatki vodilnih odgovornih oseb v podjetjih ter fizičnih oseb, ki vodijo njihove carinske dejavnosti.[18]

40. Dikcija člena 24 IUCZ je restriktivna: v njem sta omenjena le *oseba*, ki vodi (gospodarski subjekt, ki vloži zahtevek za status AEO) ali nadzoruje njegovo upravljanje, in *zaposleni*, odgovoren za carinske zadeve. V določbi je uporabljena ednina, zaradi česar jo je treba razlagati ozko; v prid temu govori tudi dejstvo, da so informacije, ki se posredujejo, osebni podatki. Na podlagi določbe sekundarnega prava, kakršna je priloga 6 Delegirane uredbe 2016/341, ki je hierarhično nižji predpis kot člen 24 IUCZ, se področje uporabe *ratione personae* tega člena ne more razširiti.

41. Carinski organi lahko torej zahtevajo le osebne podatke:

– odgovorne osebe vložnika zahtevka za status AEO, ki je običajno oseba z izvršilnimi pooblastili za vodenje;[19]

– osebe, odgovorne za carinske zadeve zadevnega podjetja. Tu je treba uporabiti enako ozko razlago, kar pomeni, da se lahko zahtevajo le osebni podatki osebe, ki je končno odgovorna za carinske dejavnosti podjetja.

42. Izhajajoč iz te premise se strinjam z mnenjem predložitvenega sodišča, da v členu 24 IUCZ ni podlage za zahtevo po predložitvi osebnih podatkov članov nadzornega sveta ali svetovalnega odbora podjetja. Prav tako v tej določbi ni podlage za zahtevo po podatkih vodij drugih oddelkov in vodij računovodstva, če te osebe niso pooblaščene tudi za sprejemanje končnih odločitev v podjetju ali se ne ukvarjajo z njegovimi carinskimi zadevami.

2. Informacije in podatki, ki jih lahko zahtevajo carinski organi

43. V skladu s členom 24 IUCZ se lahko – kot sem že navedel – zbirajo le podatki, ki so nujni za preverjanje neobstoja „huj[ših] ali ponavljajoč[ih] krši[tev] carinske zakonodaje in davčnih predpisov“ ter obsodb za „hujš[a] kazniv[a] dejanj[a] v zvezi s svojo gospodarsko dejavnostjo“.

44. To je torej edini namen, zaradi katerega lahko carinski organi zbirajo podatke. Vendar z določbo ni pojasnjeno, kateri podatki so primerni za doseganje tega cilja: to določijo države članice, pri čemer morajo dosledno upoštevati, da gre lahko le za podatke, ki so *nujni* za nedvoumno ugotovitev (ne)obstoja ravnanj, ki vplivajo na zanesljivost vodilnih odgovornih oseb podjetja.

17 Zaradi poenostavitve bom nadaljevanju govoril le o podelitvi statusa AEO, čeprav se predstavljeni preudarki lahko nanašajo tudi na ohranitev tega statusa.

18 Glej Smernice Evropske komisije o pooblaščenih gospodarskih subjektih (TAXUD/B2/047/2011-REV6) z dne 11. marca 2016, str. 126 in 127, v katerih so navedeni podatki, ki jih morajo podjetja navesti na vprašalnikih za samooceno za pridobitev statusa AEO.

19 Če je izvajanje vodstvene funkcije skupinsko, se zahteva lahko, kot je logično, nanaša na vse osebe, ki jo izvajajo v okviru te skupine.

45. Za preverjanje tega, ali zgoraj omenjeni zaposleni podjetja, ki je zaprosilo za status AEO, morda nimajo verodostojnosti, potrebne za uživanje zaupanja carinske uprave, so v skladu s členom 24 IUCZ upoštevne tri kategorije kršitev:

– „Huj[še] ali ponavljajoč[e] krši[tve] carinske zakonodaje“. Za „carinsko zakonodajo“ se šteje ta, opredeljena v členu 5(2) carinskega zakonika.[20] Ker je prav carinska uprava ta, ki skrbi za uporabo tega zakonodajnega sklopa, načeloma že razpolaga s potrebnimi podatki. Glavni carinski urad priznava, da ima neposreden dostop do zveznih podatkovnih baz z informacijami o carinskih kršitvah ali kršitvah, povezanih z gospodarsko dejavnostjo podjetja.

– „Huj[še] ali ponavljajoč[e] krši[tve] davčnih predpisov“, pri katerih gre za pojem, s katerim je zajet, kot navaja Komisija, širši spekter dajatev.[21] V zvezi s to drugo kategorijo morajo carinski organi informacije, ki so njuno potrebne za to, da se prepričajo, da zaposleni v podjetju, ki je zaprosilo za status AEO, niso bili kaznovani za taka protipravna dejanja, pridobiti od tretjih.

– „Hujš[a] kazniv[a] dejanj[a] v zvezi s svojo gospodarsko dejavnostjo“, kar je pojem, ki – kot trdi Komisija – vključuje takšna kazniva dejanja, ki jih storijo kateri od glavnih uradnih upraviteljev podjetja in s katerimi se resno okrni ugled in dostojanstvo tega podjetja, kar zadeva carinske zadeve.[22] Tudi tu gre za kršitve, ki običajno niso zavedene v evidencah carinskih organov.

46. Katere podatke lahko carinski organi v skladu s členom 24 IUCZ zbirajo za ugotavljanje obstoja teh kršitev v okviru postopka za podelitev statusa AEO?

47. Glavni carinski urad trdi, da mora poznati davčne številke vodstva družbe Deutsche Post in pri njej zaposlenih oseb, ki nadzorujejo upravljanje carinskih zadev, ter naslove davčnih uradov, ki so zanje pristojni. Trdi, da lahko le tako ugotovi, ali so storili hujše ali ponavljajoče se kršitve davčnih predpisov, saj v Nemčiji velik del davkov upravljajo lokalni organi. Davčna številka naj bi bila osnovni podatek, na podlagi katerega se te organe lahko natančno zaprosi za potrebne podatke v zvezi s temi osebami.

48. Družba Deutsche Post pa trdi, da položaj njenih zaposlenih v zvezi z dohodnino ni upošteven za presojo, ali so storili hujše ali ponavljajoče kršitve davčnih predpisov. Razkritje davčnih številk naj torej ne bi bilo niti potrebno niti primerno za ugotavljanje njihove zanesljivosti pri upravljanju carinskih zadev.

49. Iz pisnih stališč in na obravnavi podanih pojasnil je razvidno, da je davčna številka osebni identifikator, ki se v razmerjih med fizičnimi osebami in nemško davčno upravo uporablja za različne namene. Ni sporno, da je namenjena predvsem za upravljanje dohodnine, kar pojasnjuje, zakaj je v sporu v glavni stvari povezana z naslovi davčnih uradov, ki so pristojni za njeno odmero.

50. Za razlago nemškega prava ni pristojno Sodišče, ampak predložitveno sodišče. To navaja, da se davčne številke, ki jih je Bundeszentralamt für Steuern dodelil zaposlenim družbe Deutsche Post (člen 139a(1), prvi stavek, davčnega zakonika), lahko zbirajo in shranjujejo le za pobiranje dohodnine z odtegljajem davka na plače (člen 39e(4), prvi stavek, točka 1, zakona o dohodnini).

20 Za tako se šteje zakonodaja, „ki jo sestavljajo (a) Zakonik in določbe o njegovem dopolnjevanju ali izvajanju, sprejete na ravni Unije ali nacionalni ravni; (b) skupna carinska tarifa; (c) zakonodaja o sistemu oprostitev carine v Uniji; in (d) mednarodni sporazumi, ki vsebujejo carinske določbe, kolikor se uporabljajo v Uniji“.

21 Gre med drugim za davke, povezane z blagovnim in storitvenim prometom, ki so neposredno povezani z gospodarsko dejavnostjo vložnika zahtevka za status AEO (na primer DDV), posebne davke in davke v zvezi z obdavčitvijo pravnih oseb.

22 V Smernicah Evropske komisije o pooblaščenih gospodarskih subjektih (TAXUD/B2/047/2011-REV6) z dne 11. marca 2016, str. 37, so navedena kazniva dejanja, kot so goljufija v zvezi s stečajem (plačilno nesposobnostjo), kršitev okoljske zakonodaje, na primer nezakonit čezmejni prenos nevarnih odpadkov; goljufija, povezana z blagom z dvojno rabo; sodelovanje v kriminalni združbi; podkupovanje in korupcija; kibernetska kriminaliteta; pranje denarja; neposredna ali posredna vključenost v teroristične dejavnosti; neposredna ali posredna vključenost v spodbujanje ali podpiranje nezakonitih migracij v EU.

51. Osebni podatki delavcev družbe Deutsche Post, ki se zberejo z navedenim namenom, v skladu z navedbami predložitvenega sodišča niso neposredno povezani z gospodarsko dejavnostjo tega podjetja in zato niso upoštevni za presojo njegove zanesljivosti glede carinskih zadev. [23]

52. Vendar menim, da z vidika carinske zakonodaje ni ovir za to, da nemška uprava zahteva navedbo davčnih številk (in uradov, pristojnih za odmero dohodnine) vodstva in osebe, odgovorne za carinske zadeve podjetja, ki je vložilo zahtevek za podelitev statusa AEO. Ne glede na spodnje preudarke o varstvu teh osebnih podatkov je njihova navedba lahko potrebna za preverjanje, da navedene osebe niso storile kršitev.

53. Trditev predložitvenega sodišča bi bila lahko upoštevna v primeru nepovezanosti (ki jo, kot se zdi, predpostavlja) med podatki, ki jih je mogoče pridobiti na podlagi davčne številke in ki se neizogibno nanašajo na vsako posamezno fizično osebo, in dejavnostjo podjetja. Vendar gre v predmetnem okviru prav za preverjanje tega, ali so fizične osebe, ki v subjektu, ki je vložil zahtevek za podelitev statusa AEO, izvajajo pomembne funkcije, v zadnjih treh letih *same* (in torej ne družba) storile dejanja, zaradi katerih niso vredne zaupanja, ter s svojo oporečnostjo (če so bile v preteklosti kaznovane) tako rekoč *okužile* subjekt, ki ga vodijo ali v katerem upravljajo carinske zadeve.

B. Člen 24 IUCZ in zakonodaja Unije o varstvu osebnih podatkov

54. Tako kot drugi primerljivi davčni podatki, kot jih je opredelilo Sodišče, [24] je tudi davčna številka „osebni podatek“ v smislu člena 4(1) UVP, ker gre za informacijo v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom. [25]

55. Navedba finančnih uradov, pristojnih za odmero dohodnine določene osebe, je v skladu s predložitvenim sklepom zaradi zvezne strukture nemškega sistema obdavčitve tesno povezana z davčno številko. V tem okviru jo je postransko mogoče šteti za davčni podatek v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom.

56. Kot poudarja predložitveno sodišče, je na podlagi avtomatiziranega priklica davčne številke mogoč dostop do posebej občutljivih podatkov. [26] Gre torej za sredstvo, ki omogoča določitev osebe, ki ji je ta številka pripisana, in pridobitev nekaterih podatkov o njenem zasebnem in družinskem življenju, s katerimi razpolaga državna uprava.

57. Dejavnost, ki se v okviru razmerij med carinsko upravo in prosilci za status AEO izvaja v zvezi z davčno številko, se lahko šteje za zbiranje ali razkritje s posredovanjem. V obeh primerih pride do obdelave osebnih podatkov v smislu člena 4(2) UVP. Nemška carinska uprava zahteva razkritje davčnih številk ter jih strukturira in uporabi za to, da od pristojnih finančnih uradov zahteva podatke o morebitnih hujših ali ponavljajočih se kršitvah davčnih predpisov, ki so jih storile te osebe. Obdelavo pomeni že samo prejetje teh podatkov, njihovo strukturiranje in naknadna uporaba za pridobitev informacij o teh osebah pa še toliko bolj. [27]

23 Predložitveni sklep, točka 16.

24 Sodbi z dne 1. oktobra 2015, Bara in drugi (C-201/14, EU:C:2015:638, točka 29), ter z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točka 41).

25 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča se spoštovanje pravice do zasebnega življenja v zvezi z obdelavo osebnih podatkov nanaša na vsako informacijo o določeni ali določljivi fizični osebi (sodbi z dne 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke in Eifert, C-92/09 in C-93/09, EU:C:2010:662, točka 52, in z dne 17. oktobra 2013, Schwartz, C-291/12, EU:C:2013:670, točka 26).

26 Kot je razvidno iz predložitvene odločbe, gre pri tem med drugim za podatke o pravni pripadnosti verski skupnosti, datumu vstopa in izstopa iz nje, zakonskem stanu in datumu njegovega nastanka ali prenehanja ter – eventualno – davčni številki zakonskega partnerja in otrok delavca v povezavi z olajšavami za otroke.

27 V sodbi z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točka 34), je Sodišče za „obdelavo osebnih podatkov“ štelo vpis na seznam imen, nacionalnih identifikacijskih številk in davčnih številk oseb, ki naj bi zasedale fiktivne vodstvene položaje. Ta seznam sta oblikovala direktorat za finance in urad za boj proti finančnemu kriminalu Slovaške republike; tako njegova izdelava kot uporaba s strani različnih finančnih organov pomenita obdelavo osebnih podatkov.

58. Sodišče je prav tako menilo, da gre za obdelavo osebnih podatkov, ko en javni organ podatke prenese na drugega,[28] pa tudi kadar delodajalec osebne podatke posreduje nacionalnemu organu.[29] Zato prenos osebnih podatkov vodilnih oseb in zaposlenih družbe Deutsche Post na glavni carinski urad pomeni „obdelavo osebnih podatkov“ za namene UVP.

59. Člen 5(1)(b) UVP kot vodilno načelo obdelave določa načelo omejitve namena, v skladu s katerim so „osebni podatki […] zbrani za določene, izrecne in zakonite namene ter se ne smejo nadalje obdelovati na način, ki ni združljiv s temi nameni“.[30]

60. Treba je torej odločiti, ali je to, da nemški carinski organi uporabljajo davčne številke vodilnih oseb in odgovornih za carinske zadeve v družbi Deutsche Post, katerih razkritje se od nje zahteva, skladno s ciljem, ki ga ima zbiranje teh osebnih podatkov po nacionalni zakonodaji.

61. Predložitveno sodišče ima glede tega dvome[31] in meni, da med davčnimi številkami in finančnimi uradi, pristojnimi za odmero dohodnine vodilnih oseb in zaposlenih, ter carinskimi dejavnostmi družbe Deutsche Post ni neposredne povezave. Kot je bilo razjasnjeno na obravnavi in sem pojasnil zgoraj, se v skladu z nemškim pravom ti davčni podatki – v osnovi, toda ne izključno – uporabljajo v okviru delovnega razmerja med delodajalcem in delavcem za pobiranje dohodnine.

62. Davčne številke (postransko pa tudi navedba finančnih uradov, pristojnih za odmero dohodnine) so torej osebni podatki, ki niso bili zasnovani za to, da se jih v okviru razmerij med podjetjem in nemško carinsko upravo uporabi za pridobitev ali ohranitev statusa AEO. Zato gre za obdelavo osebnih podatkov, ki v nasprotju s pravilom iz člena 5(1)(b) UVP načeloma ni v skladu z namenom, za katerega so bili ti podatki zbrani.

63. Vendar bi bila tovrstna obdelava osebnih podatkov lahko utemeljena. Zadostovalo bi na primer, če bi v skladu s členom 6(1)(a) UVP prizadete fizične osebe vanjo privolile. Vendar je iz spisa razvidno, da zaposleni v družbi Deutsche Post obdelavi nasprotujejo, zaradi česar ta rešitev ni upoštevna.

64. Druge mogoče utemeljitve so navedene v členu 6(1),[32] v skladu s katerim je obdelava osebnih podatkov zakonita, če je potrebna „za izpolnitev zakonske obveznosti, ki velja za upravljavca“ (točka (c)), ali „za opravljanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu“ (točka (e)).[33] Za oba primera je s členom 6(3) UVP določeno, da mora biti podlaga za obdelavo določena v skladu s pravom Unije ali pravom države članice, ki velja za upravljavca.

28 Sodba z dne 1. oktobra 2015, Bara in drugi (C-201/14, EU:C:2015:638, točka 29).

29 „Zbiranje, beleženje, urejanje, shranjevanje, vpogled, uporaba takih podatkov s strani delodajalca *in njihovo posredovanje s strani slednjega nacionalnim organom, pristojnim za nadzor delovnih razmer*, pomenijo torej ‚obdelavo osebnih podatkov‘ v smislu člena 2(b) Direktive 95/46“ (moj poudarek) (sodba z dne 30. maja 2013, Worten, C-342/12, EU:C:2013:355, točka 20).

30 Ta člen določa tudi, da „nadaljnja obdelava v namene arhiviranja v javnem interesu, v znanstveno- ali zgodovinskoraziskovalne namene ali statistične namene v skladu s členom 89(1) ne velja za nezdružljivo s prvotnimi nameni (‚omejitev namena‘)“.

31 Predložitveno sodišče navaja: „Davčne številke zaposlenih pri tožeči stranki, ki jih je dodelil Bundeszentralamt für Steuern (člen 139a(1), prvi stavek, davčnega zakonika), se zbirajo in shranjujejo le za namene pobiranja dohodnine z odtegljaji davka na plače (člen 39e(4), prvi stavek, točka 1, zakona o dohodnini). Osebni podatki zaposlenih tožeče stranke, zbrani za ta namen, zato niso v nobeni neposredni povezavi s samo oceno njihove zanesljivosti v carinskih zadevah. Zlasti osebni podatki delavcev tožeče stranke, zbrani za namen pobiranja dohodnine z odtegljaji davka na plače, nimajo nobene zveze z gospodarsko dejavnostjo same tožeče stranke.“

32 Prav tako je treba opozoriti, da iz cilja Direktive 95/46, da se v vseh državah članicah zagotovi enaka raven varstva, izhaja, da je v členu 7 direktive določen izčrpen in taksativen seznam primerov, v katerih je mogoče šteti, da je obdelava osebnih podatkov zakonita (sodbi z dne 24. novembra 2011, Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito, C-468/10 in C-469/10, EU:C:2011:777, točka 30, in z dne 27. septembra 2017, Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, točka 105). Ta ugotovitev velja tudi za seznam iz člena 6(1) UVP.

33 Sodbi z dne 20. maja 2003, Österreichischer Rundfunk in drugi (C-465/00, C-138/01 in C-139/01, EU:C:2003:294, točka 64), ter z dne 30. maja 2013, Worten (C-342/12, EU:C:2013:355, točka 36).

65. Zakonitost obdelave osebnih podatkov in zahteve za njihovo razkritje, ki jo je carinska uprava naslovila na družbo Deutsche Post, je utemeljena na zakonski obveznosti[34] carinske uprave, da zagotovi, da se status AEO podeli le podjetjem, katerih vodstvo in osebe, odgovorne za carinske zadeve, niso storile zgoraj navedenih kršitev. Ta zakonska obveznost v končni fazi izhaja iz člena 24 IUCZ. Zato menim, da je podana utemeljitev iz člena 6(1)(c) UVP.

66. Zakonitost obdelave davčnih številk vodstva in odgovornega za carinske zadeve nekega podjetja v okviru podelitve statusa AEO lahko temelji tudi na „izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu“, (člen 6(1)(e) UVP),[35] saj je obdelava nujna za to, da lahko carinska uprava izvaja javno oblast, ki ji je bila priznana za nadziranje podjetij s statusom AEO. S podelitvijo tega statusa do neke mere pride do *delegacije* funkcij carinske kontrole na AEO, kar pa se kompenzira s širokimi pristojnostmi, ki jih ima uprava za preverjanje in nadziranje njihove zanesljivosti.

67. Posledica zahteve za razkritje in obdelave osebnih podatkov, na katere se nanaša spor, ki sta zato, ker temeljita na členu 6(1)(c) in (e), zakoniti, so lahko nekatere omejitve pravic, ki so s členi od 12 do 22 UVP priznane imetnikom teh osebnih podatkov. Naloga predložitvenega sodišča je, da ugotovi, ali glavni carinski urad z obdelavo teh podatkov omejuje katero od pravic prizadetih oseb, na primer pravice do dostopa, popravka, izbrisa ali ugovora.

68. Če so te omejitve podane, so lahko utemeljene na podlagi „drugih pomembnih ciljev v splošnem javnem interesu Unije ali države članice, zlasti pomembnega gospodarskega ali finančnega interesa Unije ali države članice, vključno z denarnimi, proračunskimi in davčnimi zadevami, javnim zdravjem in socialno varnostjo“ (člen 23(1)(c) UVP). Ukrep, s katerim so uvedene, bi moral poleg tega spoštovati „bistvo temeljnih pravic in svoboščin“ ter biti „potreben in sorazmeren […] v demokratični družbi“.[36]

69. Menim, da namen, da se v okviru podelitve statusa AEO zagotovi carinskopravna zanesljivost vodstva in odgovornega za carinske zadeve podjetja, z gospodarskega, davčnega in proračunskega vidika ustreza cilju splošnega javnega interesa Unije in nemške države. Nadzor zanesljivosti AEO bo pripomogel k učinkovitejšemu pobiranju carinskih dajatev, ki spadajo med lastna sredstva Unije, ki jih države članice zbirajo in v proračun Unije vplačujejo po odbitku odstotka za stroške upravljanja.

34 V skladu s sodno prakso Sodišča „zahteva, da mora biti kakršna koli omejitev uresničevanja temeljnih pravic predpisana z zakonom, pomeni, da mora pravna podlaga, ki omogoča poseganje v te pravice, sama opredeljevati obseg omejitve uresničevanja zadevne pravice“ (glej v tem smislu mnenje Sodišča 1/15 (sporazum PNR EU-Kanada) z dne 26. julija 2017, EU:C:2017:592, točka 139, in sodbo z dne 17. decembra 2015, WebMindLicenses, C-419/14, EU:C:2015:832, točka 81).

35 Sodišče je v sodbi z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točke od 106 do 109), ugotovilo, da je seznam oseb, ki jih slovaški direktorat za finance šteje za osebe s fiktivnimi vodstvenimi položaji, izdelan zaradi učinkovitejšega pobiranja davkov in boja proti davčnim goljufijam, zajet v področju uporabe člena 7(e) Direktive 95/46 (določba, vsebovana v členu 6(1)(e) UVP), ker so cilji, ki so se z njim uresničevali, dejansko ustrezali nalogam v javnem interesu.

36 V skladu s členom 52(1), drugi stavek, Listine se lahko omejitve varstva osebnih podatkov, ki je zagotovljeno z njenim členom 8(1), določijo le ob upoštevanju načela sorazmernosti in le v mejah tega, kar je nujno potrebno (sodbe z dne 8. aprila 2014, Digital Rights Ireland in drugi, C-293/12 in C-594/12, EU:C:2014:238, točka 52, z dne 11. decembra 2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, točka 28, ter z dne 6. oktobra 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, točka 92).

70. Oporečnost vodstva podjetja in osebe, ki je v njem odgovorna za carinske zadeve, je dejavnik, zaradi katerega je lahko ogrožena carinskopravna zanesljivost tega podjetja, kar ima neposreden vpliv na podelitev statusa AEO.[37] Kot sem navedel v sklepnih predlogih v zadevi Impresa di Costruzioni Ing. E. Mantovani in Guerrato,[38] je logično, da se neobstoj zanesljivosti družbe presoja skozi prizmo kaznivih dejanj, ki so jih storili odgovorni za njeno upravljanje.

71. Zaradi te okoliščine je utemeljeno, da lahko carinska uprava razišče pretekle davčne podatke teh vodilnih oseb, med katere spadajo tudi njihovi obračuni dohodnine. Če je vodstvo družbe ali oseba, ki je v njej odgovorna za carinske zadeve, storila kršitve v zvezi z obračunom tega ali katerega koli drugega davka, bi po mojem mnenju carinska uprava morala imeti možnost, da pridobi podatke o teh kršitvah.

72. V enakem smislu pomenita zbiranje in uporaba tovrstnih podatkov sorazmerni sredstvi za doseganje cilja iz člena 24(1) IUCZ.[39] V skladu s trditvami, ki jih je glavni carinski urad podal na obravnavi, v nemškem pravu ni drugih manj omejujočih sredstev, saj zaradi zvezne strukture nemške države nekatere davke, kot je dohodnina, upravljajo regionalni organi. Davčna številka je najbolj primerno sredstvo za to, da (zvezna) carinska uprava zahteva in pridobi davčne podatke, ki jih imajo različni regionalni organi.[40]

73. Treba je navesti še dve končni pojasnili:

– Carinska uprava mora v skladu s členoma 13 in 14 UVP vodstvu podjetja s statusom AEO in osebi, ki je v njem odgovorna za carinske zadeve, zagotoviti informacije o obdelavi, ki jo bo opravila v zvezi z njihovimi osebnimi podatki (davčna številka in davčni urad), da bodo lahko uveljavljali pravice, ki jih imajo na podlagi členov od 15 do 22 UVP.

– Sodišče je ugotovilo, da zahteva po pošteni obdelavi osebnih podatkov zavezuje javni organ, da posameznike, na katere se nanašajo podatki, obvesti o prenosu teh podatkov na drug javni organ z namenom, da jih slednji obdela kot prejemnik navedenih podatkov.[41]

37 Tudi na drugih področjih prava Unije obstajajo primeri, v katerih nezadostna dostojanstvenost ali neoporečnost vodstva nekega podjetja vplivata na njegovo sposobnost za izvajanje gospodarske dejavnosti ali uživanje neke ugodnosti. Na primer, člen 23(1)(b) Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL 2013, L 176, str. 338) v zvezi s pridobitvijo kvalificiranih deležev v kreditnih institucijah določa, da pristojni organi „zaradi zagotavljanja preudarnega in skrbnega upravljanja kreditne institucije, v kateri je pridobitev nameravana, in ob upoštevanju verjetnega vpliva nameravanega pridobitelja na kreditno institucijo ocenijo ustreznost nameravanega pridobitelja in finančno trdnost nameravane pridobitve v skladu z naslednjimi merili: […] (b) ugled, znanje, veščine in izkušnje, opredeljene v členu 91(1), vseh članov upravljalnega organa in vseh članov višjega vodstva, ki bodo zaradi nameravane pridobitve vodili posle kreditne institucije“. V zvezi s tem glej moje sklepne predloge z dne 27. junija 2018, Berlusconi in Fininvest (C-219/17, EU:C:2018:502).

38 Zadeva C-178/16 (EU:C:2017:487, točka 54). V točki 34 sodbe z dne 20. decembra 2017 (EU:C:2017:1000), izdani v navedeni zadevi, je Sodišče ugotovilo, da „pravo Unije izhaja iz predpostavke, da pravne osebe delujejo prek svojih zastopnikov. Ravnanje, ki je v nasprotju s poklicno integriteto teh zastopnikov, lahko torej pomeni dejavnik, ki se upošteva pri presoji poklicne integritete nekega podjetja. Države članice lahko torej v okviru izvrševanja svoje pristojnosti za določitev pogojev za uporabo neobveznih izključitvenih razlogov med elementi, ki so upoštevni za presojo integritete podjetja ponudnika, upoštevajo morebitni obstoj ravnanj direktorjev tega podjetja, ki so v nasprotju s poklicno integriteto.“

39 Kar zadeva spoštovanje načela sorazmernosti, iz sodne prakse Sodišča izhaja, da varstvo temeljne pravice do spoštovanja zasebnega življenja na ravni Unije zahteva, da se odstopanja od varstva osebnih podatkov in njegove omejitve določijo v mejah tega, kar je nujno potrebno (sodbe z dne 8. aprila 2014, Digital Rights Ireland in drugi, C-293/12 in C-594/12, EU:C:2014:238, točki 51 in 52, z dne 6. oktobra 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, točka 92, z dne 21. decembra 2016, Tele2 Sverige in Watson in drugi, C-203/15 in C-698/15, EU:C:2016:970, točka 96, ter z dne 27. septembra 2017, Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, točka 112).

40 Na obravnavi se je razpravljalo o tem, ali bi bila lahko manj omejujoča možnost ta, da bi družba predložila potrdila o tem, da njeno vodstvo in oseba, odgovorna za carinske zadeve, izpolnjujejo davčne predpise. Glavni carinski urad je pojasnil, da ni tako, ker bi te osebe za ta potrdila morale zaprositi same in na svoj račun in ker je poleg tega v njih navedenih več podatkov, kot je nujno za namene podelitve statusa AEO. Te in druge trditve v zvezi s tem mora pretehtati predložitveno sodišče.

41 Sodba z dne 1. oktobra 2015, Bara in drugi (C-201/14, EU:C:2015:638, točka 40).

IV. Predlog

74. Glede na zgornje preudarke Sodišču predlagam, naj Finanzgericht Düsseldorf (finančno sodišče Düsseldorf, Nemčija) odgovori tako:

1. Člen 24(1), drugi pododstavek, Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 z dne 24. novembra 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije je treba razlagati tako, da v skladu z njim:

   – carinska uprava od podjetja, ki je vložilo zahtevek za status pooblaščenega gospodarskega subjekta, lahko razkritje davčne številke in navedbo davčnega urada, pristojnega za odmero dohodnine, zahteva le za „osebo, ki vodi vložnika ali nadzoruje njegovo upravljanje“ in „zaposlenega, odgovornega za carinske zadeve vložnika“;

   – zahteve po razkritju teh podatkov ni dopustno razširiti niti na člane nadzornega sveta vložnika niti na preostale vodilne osebe in zaposlene.

2. Carinska uprava lahko na podlagi člena 6(1)(c) in (e) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES osebne podatke – kakršni so davčne številke in navedba davčnega urada, pristojnega za odmero dohodnine – vodilne odgovorne osebe podjetja, ki je vložilo zahtevek za status pooblaščenega gospodarskega subjekta, in osebe, ki je v njem odgovorna za carinske zadeve, zbira in obdeluje, čeprav ti osebi v to nista privolili, da bi izpolnila zakonsko obveznost preverjanja carinskopravne zanesljivosti tega podjetja, določeno v členu 24(1), drugi pododstavek, Izvedbene uredbe 2015/2447.